

FINDIK LİSANSLI DEPO TEBLİĞİ

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, standartları belirlenen fındığın emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanmasını ve ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, fındığın depolanacağı lisanslı depolarda bulunması gereken asgari niteliklere ve depolama hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile fındık lisanslı depoculuk faaliyetlerine dair diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ile 12/4/2013 tarihli ve 28616 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirdiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını,
- Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen fındığın; tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,
- Fındık: Kabuklu fındık, iç fındık ve işlenmiş iç fındığı,
- İç fındık: Corylusavellana L. ve Corylusmaxima Mill. türlerine giren ve bunların hibritlerinden oluşan kültür bitkilerinden elde edilen kabuklu fındıkların sert kabuğundan çıkarılmış olan içlerini,
- İşlenmiş iç fındık: Natürel iç fındığın beyazlatılması, kavrulması, kıyılması, dilinmesi veya diğer şekillerde işlenmesi suretiyle elde edilen fındığı,
- Kabuklu fındık: Corylusavellana L. ve Corylusmaxima Mill. türlerine giren ve bunların hibritlerinden oluşan kültür bitkilerinin zuruflarından/kapçıklarından ayrılmış kabuklu ürünü,
- Kanun: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,
- Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,
- Lisanslı depo: Lisans kapsamında fındığın sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,
- Lisanslı depo işletmesi/işleticisi: Fındığın depolanmasıyla iştigal eden ve Kanun kapsamında geçerli bir lisansa sahip anonim şirketi,
- Mudî: Depolama hizmetleri için fındığı lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- Ürün senedi: Lisanslı depo işletmesince düzenlenen, fındığın mülkiyetini temsil ve rehni temin eden kıymetli evrakı,
- Yetkili sınıflandırıcı: Tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren Bakanlıkça lisans verilmiş laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,
- Yönetmelik: Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğini, ifade eder.

Lisanslı depolarda bulunması gereken asgari nitelikler

MADDE 5 – (1) Fındığın depolanacağı lisanslı depoların;

- Taban, iç ve dış duvar yüzeyleri ile çatısının, fındığa yabancı madde karışmasını ve kirlenmesini önleyecek ve rutubeti geçirmeyecek, fındığı her türlü koku ve hava etkisi ile iç ve dış zararlardan koruyacak şekil ve nitelikte olması,
- Kapalı olması, fındığın depolara aktarılması ya da depodan tahliyesi amacıyla ihtiyaç duyulan nakil ve diğer araç ve gereçlerin rahatça çalışabileceği genişlikte boş alanların ve geçiş yerlerinin bulunması,
- Farklı yıl ürünü fındık ile çeşitli grup, tip, sınıf ve derecedeki fındığın karışmasını, niteliklerinin bozulmasını ve fazla basınç altında bulunmasını önleyecek önlemlerin alınmasına elverişli büyüklükte ve nitelikte olması,
- Yeterli havalandırma sistemi, belgelendirilmesi suretiyle yeterli yangın söndürme sistemi, kaçak akıma ve neme karşı korumalı özel muhafazalı elektrik sistemi ile fındığın depolara nakledilmesi için gerekli altyapı ve nakil sistemine sahip olması,
- Depolama hizmetleri ve depolamayla ilgili ihtiyaç duyulan diğer yan hizmetleri yerine getirebilecek teknik donanıma sahip bulunması, gereklidir.

(2) Bakanlık, depolanacak fındığın sağlıklı koşullarda muhafazasına yönelik gerekli gördüğü diğer depo niteliklerini arayabilir ve uygulamaya koyabilir.

(3) Lisanslı depo işletmesinin lisansa tabi kapalı depo kapasitesi 10.000 tondan, her bir şubesinin kapalı depo kapasitesi ise 1.000 tondan az olamaz.

(4) Fındığın depolanacağı yerler, belirli bir sistematığe göre numaralandırılır. Depoların numaralandırılması giriş kapılarının üzerine yapılır, depo içindeki ünitelerin numaralandırılması ise fındığın karışmasına mahal vermeyecek şekilde kolayca görülebilecek biçimde yapılır. Bakanlık, numaralandırmanın nasıl yapılacağı konusunda standart bir düzenleme yapıp zorunlu uygulamaya koyabilir.

Sermaye

MADDE 6 – (1) Lisanslı depo işletmesinin:

- 10.000 bin tona kadar; 1,00 milyon TL,
- 10.001 ila 20.000 ton için; 1,50 milyon TL,
- 20.001 ila 35.000 ton için; 2,00 milyon TL
- 35.001 ila 50.000 ton için; 2,50 milyon TL,
- 50.000 tonu aşan her 10 bin ton için de ilave 200 bin TL, asgari ödenmiş sermayeye sahip olması gerekir.

Tartım makbuzu ve ürün senedi

MADDE 7 – (1) Yönetmelikte belirtilen bilgilere ek olarak:

- Tartım makbuzunda, ürünün hasat dönemi ve menşeiine,
- Ürün senedinde ise, ürünün grup, tip, sınıf veya derecesi ile varsa alt sınıfı, menşei ve yıl olarak hasat dönemine ve ambalajlı ya da dökme olduğuna, ilişkin bilgiler yer alır.

Fındığı depolamaya hazır hale getirme

MADDE 8 – (1) Lisanslı depo işletmesi, depolanmaya veya standartlara uygun olmayan ya da depolandığında lisanslı depodaki diğer fındıkları olumsuz etkileyebilecek fındığı, mudinin talebi üzerine ve ücreti karşılığında, depolanmaya ve standartlara uygun hale getirmek amacıyla niteliğine göre ihtiyaç duyulan temizleme, toz, taş ve diğer yabancı maddelerden ayıklama, eleme, kurutma, şartlandırma ve benzeri işlemlere tabi tutabilir.

(2) Depolanmaya ve standartlara uygun hale getirilen fındık depolanabilir. Depolama şartları uygun olmayan, sağlıklı olumsuz etkileyebilecek düzeyde bulunan, standart dışı olan ve mevzuatta öngörülen diğer hususlara uygun olmayan fındıklar, lisanslı depolara alınmaz.

Fındığın tartımı, depolanması ve blok ürün senedi

MADDE 9 – (1) Kabuklu fındığın toplam ağırlığı, % 6 iç rutubet ve % 50 randıman esasına göre hesaplanarak tespit edilir. Fındık mudiye teslim edilirken de aynı değerler esas alınarak tartım yapılır.

(2) Mevzuatına uygun olarak tartım işlemi ile analiz ve sınıflandırması yapılmış fındıklar lisanslı depoya kabul edilir. Fındıklar, tartım ve analizi yapılmaya kadar, depolanmış fındıklardan ayrı olarak bunlar için ayrılmış farklı bölümlere konulabilir.

(3) Depolanmış fındığın her bir kentali/100 kg'ı için ayrı bir ürün senedi düzenlenir. Ambalajlı veya paketli iç veya işlenmiş iç fındıklarda, Bakanlığın onayı ile bir kentalden daha az ağırlıklar için de ürün senedi düzenlenebilir.

(4) Mudinin talebi ve lisanslı depo işletmesinin kabulü halinde, bir kentali/100 kg'ı aşan parti halindeki fındığın toplam miktarı için blok halinde tek ürün senedi düzenlenebilir. Bu durumda blok ürün senedi üzerine parti fındığın toplam ağırlığı yazılır.

Fındığın lisanslı depoya geçici olarak kabulü

MADDE 10 – (1) Fındık, depolama amacından ziyade nakletme veya bir işletmede kullanılmak üzere kısa süreli muhafaza etme gibi amaçlarla lisanslı depoya en fazla 90 günü geçmeyecek şekilde geçici olarak kabul edilebilir. Bu durumda lisanslı depo işleticisi, fındık sahibiyile kendisi arasında yaptığı özel sözleşme çerçevesinde fındığı depolar ve depo ücret tarifesinden farklı olarak ücret talep edebilir. Ancak, bu şekilde kabul edilecek fındık mudiye, fındığın depolama döneminin başlangıcını takip eden ilk üç ay içinde merkeze veya şubede fındığın tahsis edilen depolama kapasitesinin yüzde onunu geçemez. Bu fıkrada belirtilen geçici depolama süresi, gerekli görülmesi halinde genel olarak veya lisanslı depo işletmesi bazında Bakanlıkça en fazla yarısı oranında artırılıp azaltılabilir.

(2) Birinci fıkraya göre geçici olarak kabul edilen fındığı ilişkin ürün senedi düzenlenmez. Ancak, bu fındığın lisanslı depoda geçici olarak bulundurma amacı ortadan kalkarsa veya geçici depolama süresi aşırsa, ürün senedi düzenlenir.

(3) Geçici olarak depoya kabul edilen fındık, ürün senedi düzenlenen fındıklardan ayrı olarak depolanır. Fındığın geçici olarak depolandığı, hem depo hem de kayıtlarda gösterilir. Kayıtlarda, fındığın ağırlığı ile mislen depolanmış fındıklarda fındığın depoya konulmasından önce yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analiz sonucuna ilişkin bilgiler de yer alır.

(4) Geçici olarak depoya kabul edilen fındığı ilişkin fındık sahibi ve lisanslı depo işletmesi arasında çıkan ihtilaflar, aralarındaki sözleşme ve genel hükümlere göre çözülür.

Fındığın depolara yerleştirilmesi, ayrı depolanması ve teslimi

MADDE 11 – (1) Aynı yıl ürünü olan fındık; grup, tip, sınıf ve derecesine göre tahsis ve tasnif edilmiş, numaralanmış lisanslı depo ünitelerinde, grup, tip, sınıf ve derecesi aynı olan fındık ile karıştırılarak depolanır.

(2) Kabuklu fındık ile iç ve işlenmiş iç fındıklar ayrı ünitelerde depolanır.

(3) Fındık, mudinin talebi ve lisanslı depo işletmesinin kabulü halinde, diğer fındıklar ile karıştırılmadan orijinal hali korunarak ayrı olarak depolanabilir. Bu durumda fındık ayrı ünitelere konular ve diğer fındıklarla karıştırılmadan açıkça ve fark edilebilir şekilde işaretlenir. Ayrı depolanmış fındıkların depodaki yeri kayıtlarda açık şekilde gösterilir.

(4) Diğer fındıklarla karıştırılmadan ambalajlı veya ambalajsız aynen depolanmış ürünler, aynı orijinal haliyle teslim edilir.

Prim ve indirim tarifesi

MADDE 12 – (1) Fındığın karıştırılarak depolanması halinde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir.

(2) Fındığın mudiye tesliminde küçük kalite farklılıkları çıkmış ve bunlar prim ve indirim tarifesindeki oranları aşmamış ise, prim ve indirim tarifesindeki kabul edilebilir sınırlar içindeki değerlere göre;

- Mudinin lisanslı depodan teslim aldığı fındık, teslim ettiği kalite çıkar ise, mudi tarafından fındığın niteliğine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak kalite farklılığından doğan fiyat farkı indirim tarifesi olarak lisanslı depo işletmesine,
- Mudinin lisanslı depoya teslim ettiği fındık, teslim aldığı kalite çıkar ise, lisanslı depo işletmesi tarafından fındığın niteliğine göre teslim tarihinde borsada oluşan ortalama fiyat baz alınarak kalite farklılığından doğan fiyat farkı prim olarak mudiye ödenir.

Fındığın korunması

MADDE 13 – (1) Lisanslı depo işletmesi, lisansı askıya alınmış olsa bile her zaman, sorumluluğu altında bulunan fındıkların muhafazasında gerekli dikkati ve özeni gösterir.

(2) Depo her zaman temiz olmalı, depolama ortamının bağıl nemi yüzde yetmişin altında tutulmalı ve fındık yangın tehlikesini artıran ve sağlıklı muhafazasını engelleyen toz, çöp ve mumde birikimleri ile kemirgen hayvan, mikroorganizma ve böceklerin engellenmelidir.

(3) Fındığa zarar verecek hale gelmiş depolar, gerekli tadilatlar yapılmıyca ve fındığın bozulmadan sınırlı şekilde depolanmasına elverişli hale getirilmeye kadar kullanılmaz.

Fındığın azami depolama süresi

MADDE 14 – (1) Kabuklu fındık, hasat döneminden itibaren azami 24 ay süreyle lisanslı depolarda saklanabilir. İç fındık ise; kabuklu fındık ile aynı şekilde saklanabilir. İtibaren 24 aylık süreyi aşmaya kaydıyla iç fındık dönüştürüldüğü tarihten itibaren, çuvallanmış/kasalanmışlar için azami 6 ay, raf ömründe daha kısa süre öngörülmemiş ise vakumlu ambalajlılar için azami 10 ay süreyle lisanslı depolarda muhafaza edilebilir.

(2) Fındığın hasat dönemi, fındık sahibinin beyanı ile gerekli analiz ve incelemelerle tespit edilir.

(3) Fındığın depolama döneminin başlangıcı ve bitiş tarihleri, uygulama göz önünde bulundurularak Bakanlıkça belirlenir ve internet sayfasında ilan edilir.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.